

Lättläst
för livet

Läslista

för mellanstadiet

Lättläst litteratur

nypö förlag vilja förlag

En del av Studentlitteratur

Läslista från Nypon och Vilja

Vi på Nypon och Vilja förlag vill öka möjligheterna att använda lättläst skönlitteratur i undervisningen. Som ett stöd för er lärare har vi därför tagit fram läslistor som kan ge er inspiration och nya idéer när ni ska välja litteratur till er undervisning.

Listorna har kurerats av Jenny Edvardsson, erfaren lärare, litteraturpedagog och författare, med stor kunskap om hur skönlitteratur kan användas i undervisningen för att stärka elevernas språk- och läsutveckling.

Urvalet utgår från de kriterier som Skolverket och Kulturrådet lyfter fram i sina nationella läslistor. Det vill säga att du här hittar böcker inom en medveten bredd av teman, skrivna av både manliga och kvinnliga författare, en blandning av samtida och äldre litteratur samt huvudpersoner av olika kön. Allt för att ge eleverna en rik, relevant och inkluderande läsupplevelse.

Alla titlar är märkta med lättlästnivå, vilket gör det enklare för dig som lärare att matcha bok med elevens individuella läsförmåga. För att ytterligare förenkla urvalet är böckerna kategoriserade med ämnesord och varje titel presenteras med en kort sammanfattning av handlingen.

Att kunna läsa och förstå texter är en förutsättning för lärande. Som lärare har du en avgörande roll i att väcka läslust och öppna dörren till litteraturen för alla elever – inte minst för dem som kämpar med sin läsning. Vi hoppas att våra läslistor ska vara ett konkret stöd i det viktiga arbetet.

Snusk på Snapchat av Ann-Charlotte Ekensten – grooming, gaming

Erik tycker att Love är konstig. Han har börjat dricka energidryck och spela helt andra dataspel än de brukar spela. Love berättar om sin nya kompis, Tobbe. Men vem är Tobbe egentligen? Är han så schyst som han verkar på Snapchat?

Har du mens, eller? av Moa Eriksson Sandberg – känslor, att bli tonåring

Ida har ont i magen och känner sig konstig. Kanske åt hon för mycket mellis! Men när hon går på toaletten är det blod i trosan, och hon blir rädd. Tänk om det är mens! Ida vill inte ha mens, för hon vill inte bli stor. Hon vill att allt ska vara som vanligt! Och sedan händer något i skolan som gör att Ida aldrig vill gå dit igen.

En perfekt selfie av Helena Dahlgren – sociala medier, skräck

Noras nya telefon tar fantastiska selfies. När hon lägger ut dem på Insta får hon massor av likes och för första gången känner hon sig nöjd med sig själv! Men plötsligt dyker det upp selfies på hennes konto, fruktansvärda bilder, som hon inte har något minne av att hon tagit. Kan bilderna ha något med kontot @selfielove att göra. I sina mardrömmar hör Nora en röst som trycker ner henne, säger att hon inte duger, att hon inte är någon. Nora mår dåligt och när hon en dag upptäcker en mörk skugga, ett ansikte på bilderna vet hon inte längre vem som är vem.

Modig med dig av Malin Eriksson Sjögård – hästar, övervinna sin rädsla

Neda drömmer om att galoppera, snabbt, så att vinden drar i håret. Men hon vågar inte. Alla i hennes ridgrupp vågar utom hon. Och om hon inte galopperar nästa lektion måste hon byta grupp. Hur ska hon övervinna sin rädsla? I en dramatisk situation träffar hon Pim, och de blir vänner. Kanske kan Pim hjälpa henne att våga?

Är du med oss? av Katarina von Bredow – rasism, relationer

Det börjar en ny tjej i Hannes klass. Vilma kommer från Stockholm och de flesta verkar bli imponerad av henne. Sara också, hon vill gärna ta hand om Vilma och visa henne runt. Hannes tycker att Vilma säger konstiga, nästan rasistiska saker till Aisha och Hamid. Det låter som fakta när hon säger dem, men stämmer det verkligen? När Vilma antyder att Hannes är kär i Aisha är det i alla fall inte sant. Hannes tycker ju så mycket om Sara! Men Sara verkar mer tro på Vilma än på Hannes, och de blir osams. Är de inte ihop längre?

Stefans flykt av Set Mattsson – historia, spänning

Stefan är tolv år och bor i Ungern med sin storebror och sin faster. Ända sedan andra världskriget tog slut har kommunisterna haft makten i landet. De bestämmer allt och har infört diktatur. Men nu vill det ungerska folket ha frihet. När Stefans storebror Milos ger sig ut på stan för att demonstrera mot kommunisterna följer Stefan efter honom. Plötsligt befinner han sig mitt i ett livsfarligt uppror som tvingar honom att ta ett svårt beslut.

Hakims bok av Pernilla Gesén – vänskap, känslor

Hakim och Noa ska börja i högstadiet och är nervösa. Allt är nytt! Hakim lägger genast märke till Vera. Hon är stökig, tuff och snygg. De blir vänner, men farliga Vera övertalar Hakim att snatta. Han mår dåligt och vill prata med Noa om det han gjort. Men Vera kommer emellan. Och så hittar hans äldre bror sakerna han snattat!

Ett mörkt rum av Jali Madi Susso – kidnappningsdrama

När bästa kompisarna Eddie och Chris har sällskap till bussen efter träningen har de ingen aning om den dramatik de kommer att uppleva de närmaste dagarna. De vet inte att Eddie kommer att se hur Linda slängs in i en skåpbil, och att han sedan vaknar upp tillsammans med henne i ett mörkt rum. Eller att Chris letar efter dem och försöker rädda dem från ett gäng brutala kidnappare. Och de vet inte att Chris till slut avslöjar en hemlighet för Eddie.

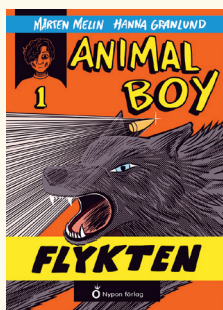
Alex och den magiska fotbollströjan av Martin Palmqvist – fotboll, magi

Alex dröm är att få spela när hans lag BK Flagg möter Malmö FF. Men han är inte bra nog, och blir inte uttagen till matchen. När farmor märker hur ledsen Alex är säger hon att hon har något som kan hjälpa honom. Hon plockar fram en mycket gammal fotbollströja som har tillhört hennes far. Farmor säger att tröjan kan hjälpa Alex, att den är magisk. Alex tror inte på magiska tröjor, men när tränaren ringer och ger honom en avbytarplats tar Alex ändå med sig tröjan till matchen. Han blir till slut inbytt i matchen, och i andra halvlek drar han på den gamla fotbollströjan under sin vanliga. Och plötsligt spelar Alex bättre än någonsin. Är tröjan verkligen magisk, eller vad är det som händer?

De svarta svanarna av Ruth Lillegraven – hållbarhet, miljö, spänning

En stor båt kraschar in i kajen vid fabriken i den lilla norska byn. Lite senare upptäcker Vanja, Sivert och Mo olja i vattnet. De vita svanarna har blivit helt täckta av den svarta sörjan. Kommer det från båten eller kan det vara den rika fabriksägaren som dumpar oljan i vattnet? Eller är hans mystiska assistent Loke ansvarig?

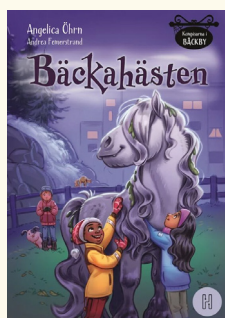
Flykten av Mårten Melin – dystopi, fantasy

Jim har varit fånge i Tornet så länge han kan minnas. Där vaktas han av doktor Hall som inte bryr sig om honom, bara hur hon kan utnyttja hans krafter. Jim har en ovanlig förmåga. Han kan förvandla sig till djur: varg, haj och örn. När han får en chans att fly tar han den, med fara för sitt liv ...

Vargflickan: Ut i vildmarken av Anh Do – äventyr, spänning

Krigsflygplanen sveper in över staden. Kim och hennes familj måste fly från sitt hem, men i tumultet som uppstår blir Kim separerad från sina föräldrar och sin syster. Hon är vilse och helt ensam, utan en enda människa i sikte. Så stöter Kim på en grupp hundar som springer lösa i skogen. Tillsammans är de starkare och Kim har funnit en flock - men kan de överleva i vildmarken? Kommer Kim hitta sin familj? Och var har alla människor tagit vägen?

Bäckahästen av Angelica Öhrn – mystiska väsen, vänskap

Jakob, Idriz och Roya är bästa vänner. De brukar alltid ses på 4H-gården för att rida eller berätta spökhistorier. Jakob älskar spökhistorier. Han drömmer om att stöta på monster, gastar och spöken mest hela tiden. Och han är inte rädd för något. Förutom en sak – bäckahästen! En dag kommer en ny häst till gården som heter Loke. Det är den största och snabbaste hästen de har sett. Men Jakob är övertygad om att Loke är en bäckahäst. Han har sett att Loke har huggtänder, och alla djuren på gården verkar rädda för honom. Roya säger att Bäckahästen inte finns. Men kan verkligen Jakob ha inbillat sig alltihop?

Flatworld: Häxmästaren på Kvarneberg av Nils Håkansson – mobilspel, fantasy

I stadsdelen Kvarneberg har skolan just börjat efter sommarlovet. Alla pratar om ett nytt spel: Flatworld. Sven lyckas få en inbjudan och älskar det från första stund. En magisk värld öppnar sig, långt bättre än den verkliga. Men allt eftersom hösten går börjar saker förändras i Kvarneberg. En del barn försvinner från skolan. Och Sven börjar ana att det på något sätt hänger ihop med Flatworld.

Elara och den stora kraschen av Beppe Singer – humor, rymden

Elara är en robot från planeten Melora. Hennes uppdrag är att samla fakta om andra planeter och galaxer. Tyvärr blev hennes rymdskepp skadat på förra planeten hon besökte och hon kraschar på jorden. Där träffar hon syskonen Ester och Matti. De ska hjälpa Elara att komma hem igen och, de försöker lära henne om hur det är på jorden.

Humor, äventyr, en robot från en främmande planet och fakta om rymden.

Våra lättlästnivåer

För att underlätta för dig att hitta rätt bok till rätt läsare finns det i anslutning till varje titel en nivåangivelse. Nivåerna skiljer sig om det är en bok för barn eller en bok för unga vuxna och vuxna. Nivåerna är inte knutna till ålder, utan endast till läsförmåga och språklig förmåga. Det betyder att till exempel en faktabok i Nypons utbud också kan fungera på vuxna läsare, om ämnet är rätt för läsaren. På samma sätt kan en bok i Viljas utbud för en läsare i gymnasiet fungera för en läsare i högstadiet.

Nivå 1: För den som knäckt läskoden och just börjat läsa. Det är extremt lite text på varje sida, enkla ord och korta meningar.

Nivå 2: För den som behöver befästa sin läsförmåga. Ett vardagsnära språk och text i korta stycken och med kort radlängd.

Nivå 3: För den som kan läsa, men inte så gärna och inte så mycket. Välkända ord och uttryck. Handlingen är kronologisk och koppling mellan orsak och verkan tydlig.

Nivå 4: För den som kommit igång med sin läsning. Kapitelböcker med få eller inga illustrationer. Innehåller något svårare namn, ord och uttryck samt lite längre meningar.

Nivå 5: För en förhållandevis god men ovan läsare. Böckerna är framtagna med särskilt lättläst-fokus när det gäller språk, innehåll och grafisk form, men innebär trots allt en större utmaning för läsaren.

Nivå 6: För den som är på god väg mot traditionella böcker men fortfarande behöver lättläst. Den tänkta läsaren av böcker på den här nivån är kanske ovillig att läsa och behöver därför lättlästa böcker som till sin form lockar till läsning.

X-Small: Böcker med mycket enkelt språk om vardagliga och konkreta situationer och ämnen, med bilder som stödjer texten. En eller ett par fullständiga meningar per sida, med vanliga och korta ord.

Small: Böcker med enkel handling om vardagliga situationer med ett fåtal karaktärer. Sällan mer än tio rader text per sida. De flesta meningar är korta och de innehåller bara vardagliga, vanliga och korta ord.

Medium: Böcker indelade i kapitel med kronologisk handling utan bihandlingar, men med fler person- och miljöbeskrivningar. Främst vardagliga, vanliga och korta ord, men också en del längre och sammansatta. Meningarna är omväxlande korta och lite längre.

Large: Böcker med längre kapitel och mer komplicerad handling som kan hoppa något i tid och rum, samt med mer person- och miljöbeskrivningar. Fler längre och mindre vanliga ord, och omväxlande korta och lite längre meningar.

X-Large: Böcker med en hel del längre och mindre vanliga ord och ett mer varierat språk. Fler personer och miljöer skildras, och perspektivbyten samt hopp i tid och rum förekommer. Både skön- och facklitteratur kan kräva viss förförståelse.

XX-Large: Böcker där handlingen är mer komplex och även kan utspelas mellan raderna. Ett större persongalleri. Många längre, svårare och ovanligare ord. Meningsbyggnad med större variation, till exempel fler bisatser, men fortfarande enkel grammatik.

Gratis
arbets-
material
att ladda ner!

Arbetsmaterial

Vi vill öka möjligheterna att använda lättläst skönlitteratur i undervisningen. Därför har vi kompletterat alla våra skönlitterära svenska och engelska böcker med arbetsmaterial. Materialet består dels av en handledning med tips och idéer till er pedagoger, dels av lektionsmaterial för eleverna.

**Läs mer
på vår
webb!**